

**výroční zpráva – zpráva o hospodaření – zpráva o JLE
ohlédnutí za akcemi IALE-CZ – aktivity členů IALE-CZ
kalendář akcí**

Bulletin IALE-CZ, Zpravodaj české společnosti pro krajinnou ekologii (Regionální organizace IALE České republiky).
Vydává IALE-CZ pro interní potřebu svých členů. Redakce: IALE-CZ, Benátská 2, 128 01 Praha 2.

Odpovědný redaktor Tomáš Janík (janikt@vukoz.cz),
technická redaktorka Eliška Tichopádová (tichopadova@vukoz.cz).
Fotografie na titulní stránce byla pořízena na konferenci Venkovská krajina.

Číslo 1/2026 vyšlo 1. 6. 2026.

www.iale.cz

Výroční zpráva Hlavního výboru IALE-CZ o činnosti v roce 2025

Činnost IALE-CZ se jako v předchozích letech soustředila především na pořádání či spolupřádání několika odborných konferencí či seminářů, publikační a přednáškové aktivity, resp. na mezinárodní spolupráci.

Konference

V roce 2025 IALE-CZ organizovala či spolupřádala několik akcí.

Výroční konference spojená s **členskou schůzí IALE-CZ** byla uspořádána 20.–21. března 2025 v Ostravě. Ustředním tématem výroční konference IALE-CZ byla Transformace krajiny, kdy současné environmentální, ale i sociální výzvy způsobují zásadní proměny nejen ekosystémů, ale i společnosti. Konferenci navštívilo 51 účastníků, z toho 6 kolegů ze Slovenska. Velký díky za uspořádání konference patří Tereze Rumanové, Janovi Hradeckému, Vítkovi Kašparovi a dalším kolegům, kteří účastníky provázeli na zajímavé exkurzi. Prezentace z konference a sborník abstraktů byly publikovány na [webu společnosti](#).

Významným počinem loňského roku bylo zapojení do organizace **evropského kongresu IALE-EU 2025 – Landscape Perspectives in a Rapidly Changing World**. Kongres se konal 2.–5. 9. 2025 v Bratislavě. Zapojení IALE-CZ vedle organizační podpory během přípravy

spočívalo především v zajištění letní školy a exkurze na jižní Moravu. Zde je na místě poděkovat především Markétě Šantrůčkové, Aleně Salašové a Petrovi Maděrovi za jejich nasazení při zajištění letní školy a exkurze. Početné zastoupení členů IALE-CZ na evropském kongresu také ukazuje na vysokou úroveň vědecké práce členů společnosti.

V roce 2025 se společnost také spolupodílela na konferenci **ÚSES - zelená páteř krajiny**, která se konala 9.–10. září 2025 tradičně v Brně. První den byl věnován odborným příspěvkům a druhý exkurzi. Prezentace jsou ke stažení na [webu konference](#).

Přednáškový cyklus pro veřejnost

V roce 2025 dále probíhal cyklus odborných přednášek pro veřejnost ve spolupráci se Skautským institutem, ovšem jen v první polovině roku – poté došlo ke změně organizačních podmínek a tato forma popularizace byla pozastavena. Výbor společnosti dává ke zvážení, zda by nebylo vhodné mezi univerzitními i dalšími odbornými pracovišti více rozšířit nabídku tzv. přednášek na míru, které společnost IALE-CZ na [svém webu nabízí](#).

Publikační aktivity

Významnou aktivitou IALE-CZ je vydávání plně recenzovaného časopisu **Journal of Landscape Ecology**. V roce 2025 byl navýšen počet vydávaných čísel na 4, ve kterých bylo takto publikováno celkem 32 článků. Více informací o časopisu je uvedeno v samostatné zprávě od šéfredaktora časopisu Petra Maděry.

Důležitou informační platformou pro členy i zájemce o dění v IALE-CZ je **Bulletin IALE-CZ**. V loňském roce (podobně jako

v předchozích letech) byla vydána dvě čísla, jejichž přípravu dlouhodobě technicky zajišťuje Eliška Tichopádová. Dále byly udržovány a pravidelně aktualizovány **webové stránky** společnosti a **facebookový profil** IALE-CZ. Za oboje patří velký dík Tomáši Janíkovi, který web i Facebook spravuje a pravidelně aktualizuje.

Dotace od Rady vědeckých společností

IALE-CZ získala na rok 2025 dotaci od Rady vědeckých společností ČR při AV (RVS) na svoji činnost v celkové výši 156.956,68 Kč. Dotace byla rozdělena stejně jako v předchozích letech na dva projekty. Jedna část dotace (83.000,-) byla určena na publikační činnost společnosti – tedy především na vydávání časopisu *Journal of Landscape Ecology*, dále na vydávání *Bulletinu* a provozování webových stránek. Další projekt podpořený RVS ve výši 55.000,- byl pak využit na spolufinancování konferenčních aktivit. Dále v roce 2025 IALE-CZ získala od RVS dotaci na členské příspěvky do IALE International za předchozí rok v celkové výši 18 956,68 Kč.

V lednu 2026 bylo podáno podrobné vyúčtování dotace, roční zpráva o činnosti pro RVS byla na doporučení vzhledem k rozpočtovému provizoriu odevzdána spolu s žádostí o dotaci na r. 2026 až v dubnu. Bližší informace o hospodaření podává samostatná zpráva.

Cena Vladimíra Krajiny

Česká společnost pro krajinnou ekologii uděluje od r. 2017 Cenu Vladimíra Krajiny za vynikající publikaci v krajinné ekologii autorovi (autorům) ve věku do 35 let.

V roce 2025 byly do soutěže nominovány níže uvedené články:

ZÝKA, V., DOSTÁL, I., ROMPORTL, D. (2024): Vývoj, současný stav a hodnocení míry fragmentace krajiny v Česku. *Geografie*, 129, 4, 435–456.

JANÍK, T., SKOKANOVÁ, H., HAVLÍČEK, M., BOROVEC, R., ROMPORTL, D. (2024): Landscape changes in Czech large protected areas 1950–2020: Two different landscapes types on the same path. *Journal for Nature Conservation*, 81, 126705.

JANÍK, T., ROMPORTL, D., KŘENOVÁ, Z. (2024): Applying landscape ecological principles in comprehensive landscape protection: Šumava National Park as a case study. *Nature Conservation*, 55, 297–320.

Cenu získal Vladimír Zýka za článek o vývoji fragmentace krajiny ČR zejména antropogenními bariérami – tedy téma, které bylo zároveň předmětem jeho studia v právě ukončeném doktorském studiu. Ocenění, spojené s odměnou ve výši 10.000 Kč bylo předáno při slavnostním vyhlášení na výroční konferenci IALE-CZ v Českých Budějovicích. Výzva k nominaci článků i podmínky soutěže pro rok 2026 jsou uvedeny také samostatně v tomto bulletinu.

Členská základna

IALE-CZ se v loňském roce rozrostla na 93 členů, z toho 41 mezinárodních (z toho 5 čestných členů). V roce 2025 bylo přijato 5 nových členů, takže počet členů začal opět pozvolna stoupat. Tento pozitivní trend pokračuje i v roce 2026, kdy bylo přijato do konce května několik dalších nových členů.

Činnost Hlavního výboru v roce 2025

Hlavní výbor se v roce 2025 sešel na osobním jednání v rámci výroční konference v Ostravě, konané v termínu 20.–21. 3. 2025. Další schůzka proběhla online 16. září na MENDELU v Brně a byla věnována především základním organizačním záležitostem, zejména ohledně vydávání Journal of Landscape Ecology, uspořádání výroční konference v r. 2026 a další koordinaci. Do konce r. 2025 se výbor ad hoc spojil online, aby projednal plán činností na r. 2025, zejména organizaci výroční konference.

Mezinárodní aktivity

V roce 2025 obhájila členka IALE-CZ, Markéta Šantrůčková, roli členky výkonného výboru (executive committee) IALE. V uplynulém roce se M. Šantrůčková spolu s dalšími členy významně zapojila do přípravy evropského kongresu IALE v Bratislavě v září 2025. IALE-CZ se aktivně zapojila do zajištění Ph.D. letní školy v Lednici a exkurze rovněž na jižní Moravě.

Dušan Romportl

Zpráva o hospodaření CZ-IALE za rok 2025

Příjmy

V roce 2025 bylo na příspěvcích vybráno 36.450,- Kč od celkem 60 členů, + 5 členové čestní.

Dotace RVS činila 156.956,68 Kč (na vydávání časopisu a pořádání konferencí a příspěvek na mezinárodní členství)

Konferenční vložné, organizace evropského kongresu IALE (exkurze a letní škola) 297.664,- Kč

Dar 11.000,- Kč

Celkem tedy 502.070,68 Kč

Výdaje

Výdaje související s vydáváním JLE (poplatky De Gruyter za články)

-168.791,5 Kč

Členské poplatky IALE -21.996,- Kč

Cena VI. Krajiny -20.000,- Kč

Náklady konference -253.193,11 Kč

Vedení účetnictví -6.655,- Kč

Poplatky za transakce na účtu -150,- Kč

Doména -1.499,- Kč

Nájem adresy -1,000,- Kč

Celkem tedy 473.284,61 Kč

Výsledek hospodaření

IALE-CZ v roce 2025 hospodařilo se ziskem **28.786,07 Kč.**

Petr Maděra

Číslo řádku	Ukazatel	Počáteční stav	Konečný stav
1.	Peněžní prostředky		
	- pokladna	8.709,00	772,45
	- běžný účet v bance	204.138,20	240.860,79
2.	Výnosy celkem		502.070,68
	- z toho členské příspěvky		36.450,00
3.	Náklady celkem		473.284,61
	- z toho mzdové náklady		1.177,00
4.	Dotace AV ČR (z ř. 2 výnosy celkem)		156.956,68
5.	Výsledek hospodaření (ř. 2 minus ř. 3)	28.786,07	
6.	Počet členů VS	Celkem 93 z toho 5 čestní	
7.	Průměrná výše členského příspěvku na 1 člena VS v uplynulém roce	800,-/400,-/200,-/150,- (členství mezinárodní/národní/studenti/důchodci)	

Zpráva o spolkovém časopise *Journal of Landscape Ecology*

V roce 2025 jsme dostali zprávu, že časopis byl přijat na WoS a indexován do Emerging Sources Citation Index (ESCI). Články publikované od roku 2023 včetně tak již najdete na WoS. Završilo se tak téměř 20 let úsilí, započaté prof. Kovářem a doc. Bučkem, kteří stáli při zrodu časopisu. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli, abychom byli schopni udržet, respektive zvýšit kvalitu redakčních procesů, rozšířit redakční radu.

Redakční rada

Dosavadní složení redakční rady

Petr Maděra (šéfredaktor),
Zdeněk Lipský (zástupce šéfredaktora),
Markéta Šantrůčková (výkoný editor pro kulturně a sociálně-ekonomickou oblast),
Ivo Machar (výkoný editor pro přírodovědnou oblast),
Jaromíra Vítámvásová (technický editor),
Pavel Kovář, Almo Farina, Irina Goia, Rob H.G. Jongman, Felix Kienast, Marc J. Metzger, Dušan Romportl, Alena Salašová, Jerzy Solon, Richard Stiles, Jaroslav Vojta, Thomas Wrbka, Agnieszka Latocha, Antonio Santoro (členové redakční rady).

Noví členové od roku 2025

Tomáš Janík, Tomáš Václavík, Miloslav Lapka, Lenka Ehrenbergerová,
Emiru Birhane, Zita Izakovičová, Markus Meyer, Erico Kutchartt.

Většina nových členů se velmi dobře zaběhla a průběžně řídí recenzní řízení u několika článků. Práce se tak rozptýlila a odstranilo se tak extrémní přetížení Ivo

Machara a Markéty Šantrůčkové, jako pouze dvou výkonných redaktorů.

Změna nakladatelství

Redakční rada se rozhodla, že v roce 2026 neprodloužíme smlouvu s vydavatelstvím De Gruyter (Sciendo), a začala jednání s nakladatelstvím Pensoft.

Počty zaslaných článků a změna publikačního plánu

V roce 2025 pokračoval nárůst počtu zaslaných rukopisů, kterých bylo 113, v roce 2024 85 (rejection rate 63,6 %). Zatímco v minulých letech to bylo podstatně méně: 2023 – 43, 2022 – 44; 2021 – 32. Znamená to, že se už nemusíme obávat o včasné naplnění čísla, ale podstatně přibyla práce výkonným redaktorům.

V roce 2025 jsme přidali jedno číslo, takže vyšla 4 čísla po 8 člancích, celkem 32 (62 článků bylo zamítnuto, rejection rate 65,96 %).

V roce 2026 přecházíme na plynulé publikování článků, nikoliv nárazově celé číslo, počítáme předběžně se 40 články ve 4 číslech po deseti člancích.

Obsah ročníku 18/2025

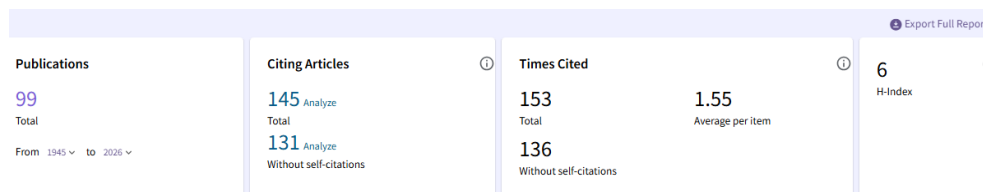
Ve čtyřech číslech vyšlo celkem 32 původních vědeckých či review článků. Z toho byly pouze 2 z dílny českých autorů, 7 z Indie, 7 z Etiopie, po dvou z Alžíru, Filipín, Ukrajiny a Iránu a po jednom z Nigérie, USA, Řecka, Indonésie, Ománu, Gabonu a Číny. Ve srovnání s loňskem nevzrostl zájem autorů ze západu včetně českých a slovenských autorů, a je skutečností, že bez článků ze zemí východní Asie a Afriky bychom ročník nenaplnili. Stále trvá potřeba zvýšit zájem autorů na západ od ČR, což je úkol, který se dlouhodobě nedaří naplnit.

Metriky časopisu dle SCOPUS

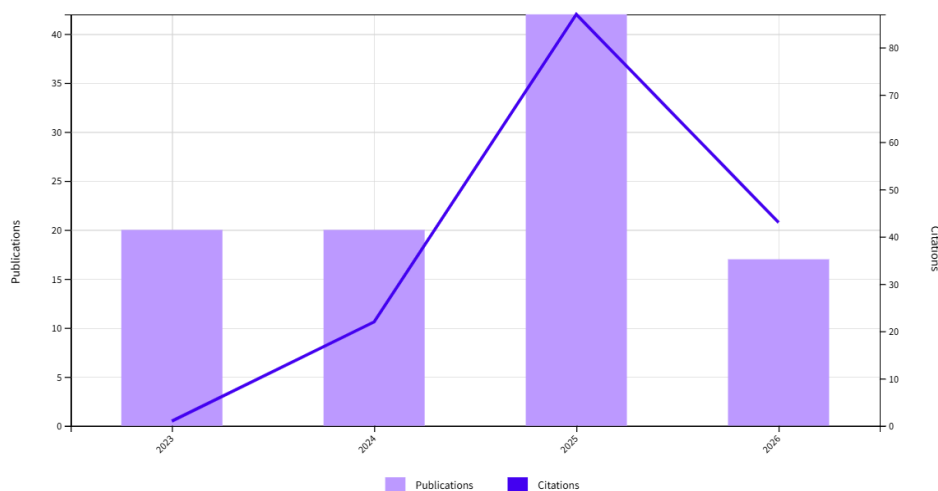
Tím, že je časopis vydáván v open access režimu a je indexován na SCOPUS (a nyní i na WoS), dosahujeme zvyšující se trend metrik (Obr. 1). Citační skóre časopisu (odpovídá impakt faktoru na WoS) prudce rostl až do roku 2021, kdy se trend zpomalil. V roce 2021 nám citační skóre vzrostlo až na 2,3 což nás posunulo z Q3 do Q2. V roce 2022 poněkud kleslo citační skóre na 2,0, a v roce 2023 došlo opět k nárůstu, zatím na 2,3, takže se stále pohybujeme na hranici mezi Q2 a Q3. Znovu nastartovaný růst se nezastavil ani v roce 2024, kdy máme zatím citační skóre 2,6 a doufám, že se už natrvalo usadíme v pásmu Q2, růst, tentokrát opět skokový, pokračoval i v roce 2025, kdy citační skóre dosahuje nyní (ještě před červnovým publikováním) 3,3.

Ekonomika časopisu v roce 2025

Co se týče ekonomické situace časopisu, za open access a využívání redakčního systému platíme nakladatelství Sciendo (De Gruyter) 230 EUR za publikovaný článek a 25 EUR za článek zaslaný do review nad limit. Od roku 2024 vycházíme jenom on-line, takže poplatky za tisk a poštovné jsme platili naposledy za poslední čísla ročníku 2023. Celkové roční náklady tak dosáhly 6775 EUR (168 791,5 Kč). Náklady jsou pouze částečně kryty z dotace RVS (83 tisíc Kč) a zbytek z vlastních zdrojů. Je dlužno poznamenat, že bez dotace RVS bychom časopis nemohli vydávat. Všichni členové redakční rady, recenzenti a technická redaktorka pracují pro časopis bez nároku na odměnu.

Times Cited and Publications Over Time

Počty citací článků časopisu na WoS (ke dni 4. 5. 2026). Impakt faktor není dosud publikovaný, odhadem se bude pohybovat okolo 1,7-2,0.

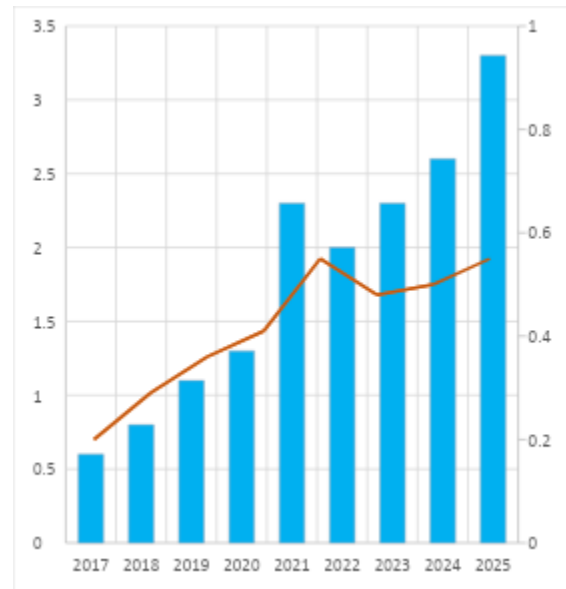
Jak mohou pomoci členové společnosti spolkovému časopisu?

Publikačně činní členové společnosti mohou výrazně pomoci zvednout kvalitativní metriky časopisu tím, že budou jeho články citovat ve svých publikacích!!! Zejména články z posledních 4 ročníků, které se započítávají do CiteScore Value (IF), respektive 3 ročníků, které se započítávají do impakt faktoru na WoS. Články jsou lehce dohledatelné na [webu společnosti](#) i na [stránkách časopisu Journal of Landscape Ecology](#). Moc o to prosíme.

Samozřejmě budeme rádi za kvalitní příspěvky do časopisu buď vlastní a nebo zkuste požádat své kolegy, zejména zahraniční, nyní když jsme zařazeni na WoS, by takové přemlouvání mohlo být snazší.

Neodmívejte prosím recenze, budete-li editory požádáni. Kvalitní recenzenti se velmi těžko shánějí.

Petr Maděra

Trend citačního skóre (CiteScore Value – pravá osa, modré sloupce) časopisu v rámci kategorie Environmental science – Nature and landscape conservation, kde nám v roce 2022 patřila 102 příčka ze 196 časopisů (48. percentil = Q3, levá osa grafu, červená linie), za rok 2023 pak 105. místo z 211 časopisů (50. percentil = hranice Q2/Q3), za rok 2024 to je pak 99. místo z 222 časopisů (55. percentil = Q2).

Top 10 citovaných článků z let 2021-2024

Serhii, A.S., Vyshnevskiy, V.I., Bilous, O.P., 2022. The Use of Remote Sensing Data for Investigation of Environmental Consequences of Russia-Ukraine War.

44 citací

Mosaïd, H., Barakat, A., Bustillo, V., Rais, J., 2022. Modeling and Mapping of Soil Water Erosion Risks in the Srou Basin (Middle Atlas, Morocco) Using the EPM Model, GIS and Magnetic Susceptibility.

26 citací

Zymarioieva, A., Zhukov, O., Fedoniuk, T., Pinkina, T., Hurelia, V., 2021. The relationship between landscape diversity and crops productivity: Landscape scale study.

22 citací

Tomchenko, O.V., Khyzhniak, A.V., Sheviakina, N.A., Yakovenko, M.I., Stakhiv, I.R., 2023. Assessment and monitoring of fires caused by the war in Ukraine on landscape scale.

19 citací

Appiagyei, B.D., Belhoucine-Guezouguli, L., Bessah, E., Morsli, B., Fernandes, P.A.M., 2022. A Review on Climate Change Impacts on Forest Ecosystem Services in the Mediterranean Basin.

17 citací

Pandey, A., Mondal, A., Guha, S., Rashmi, Kundu, S., 2023. Analysis of the Variability in Land Surface Temperature due to Land Use/Land Cover Change for a Sustainable Urban Planning.

16 citací

Pandey, A., Mondal, A., Guha, S., Upadhyay, P.K., Rashmi, 2022. A Seasonal Investigation on Land Surface Temperature and Spectral Indices in Imphal City, India.

15 citací

Sharma, R., Pradhan, L., Kumari, M., Bhattacharya, P., 2022. Urban Green Space Planning and Development in Urban Cities Using Geospatial Technology: A Case Study of Noida.

14 citací

Keshtkar, M., Mokhtari, Z., Sayahnia, R., 2022. Impact of Land Use/Land Cover Change on Soil Retention Service: A Case of Agricultural-Urbanized Landscape in Northern Iran.

13 citací

Vyshnevskiy I.V., Shevchuk A.S. 2024. Natural Processes In The Area Of The Former Kakhovske Reservoir After The Destruction Of The Kakhovka Hpp.

11 citací

Diksha, Kumari, M., Kumari, R. 2023. Spatiotemporal Characterization of Land Surface Temperature in Relation Landuse/Cover: A Spatial Autocorrelation Approach.

11 citací

Top 6 citovaných článků od počátku časopisu

Kalantari, F., Tahir, O.M., Joni, R.A., Fatemi, E. 2018. Opportunities and challenges in sustainability of vertical farming: A review. *Journal of Landscape Ecology*, 11(1), pp. 35–60.

258 citací

Axelsson, R., Angelstam, P., Elbakidze, M., Stryamets, N., Johansson, K-E. 2011. Sustainable Development and Sustainability: Landscape Approach as a Practical Interpretation of Principles and Implementation Concepts. *Journal of Landscape Ecology*, 4(3), pp. 5–30.

95 citací

Hrdina, A., Romportl, D. 2017. Evaluating Global Biodiversity Hotspots-Very Rich and even More Endangered. *Journal of Landscape Ecology*, 10(1), pp. 108–115.

69 citací

Sluis, T.V.D., Kizos, T., Pedroli, B. 2014. Landscape change in Mediterranean farmlands: Impacts of land abandonment on cultivation terraces in Portofino (Italy) and Lesvos (Greece). *Journal of Landscape Ecology*, 7(1), pp. 23–44.

54 citací

Serhii, A.S., Vyshnevskiy, V.I., Bilous, O.P. 2022. The Use of Remote Sensing Data for Investigation of Environmental Consequences of Russia-Ukraine War. *Journal of Landscape Ecology*, 15(3), pp. 36–53.

46 citací

Jačková, K., Romportl, D. 2008. The Relationship Between Geodiversity and Habitat Richness in Šumava National Park and Křivoklátsko PLA (Czech Republic): A Quantitative Analysis Approach. *Journal of Landscape Ecology*, 1(1), pp. 23–38.

45 citací

Ohlédnutí za výroční konferencí IALE-CZ

12.–13. 2. 2026 | České Budějovice

Výroční konference se tentokrát vrátila na historické místo krajinné ekologie v Akademii věd po vymístění z Prahy – z tehdejšího Ústavu krajinné ekologie ČSAV v Praze do Českých Budějovic, kde pokračoval pod názvem Ústav ekologie krajiny v AV ČR a dalšími již méně povedenými názvy až do svého zániku a přechodu oboru na několik fakult současné Jihočeské univerzity.

Konferenci uspořádala Ekonomická fakulta JU a Přírodovědecká fakulta JU a IALE-CZ, jak napovídá i složení organizačního výboru konference: Miloslav Lapka, Josef Maxa, Eva Cudlínová, Eva Semančíková, Pavla Fojtíková, Dušan Romportl, Tomáš Janík, stejně jako vědeckého výboru konference: Miloslav Lapka, Eva Semančíková, Markéta Šantrůčková, Dušan Romportl, Tomáš Janík.

Byla to dobrá příležitost pro setkání jak pamětníků, tak nových tváří nijak nezatížených touto historií a pro posun krajinné ekologie do současných témat a pojetí.

Proto jsme formulovali téma konference „Diverzita přístupů v krajinné ekologii: přírodní a společenské vědy, ekologie obnovy a plánování krajiny v regionálním rozvoji“ jako téma interdisciplinární, spojující ve svých teoretických konceptech i praktických výsledcích přírodní a společenské vědy ovlivněné krajinou a krajinu ovlivňující.

Zvaní řečníci udrželi vysokou odbornou kvalitu a pohled na krajinu jako prolínání přírodních a sociálních, ekonomických a kulturních sil a to že jsme věnovali výběru dlouhé týdny, se rozhodně vyplatilo.

Kolegové Dostál D.: Velcí kopytníci jako efektivní nástroj péče o velké krajinné celky, Mlčoch S.: V jaké kondici je zákon o ochraně přírody a krajiny, Stibral K.: Estetické vnímání a oceňování krajiny, jeho proměny a využití, Kučera T.: Stromoví veteráni – mizející dědictví naší krajiny?, Řehounková K.: Restoration ecology a restoration law (společný projekt s Karlem Prachem) uvedli perfektně své bloky a jejich zaujetí, nadšení a sdělnost a na druhé straně akademická skromnost těchto významných jmen v našem oboru byly ozdobou této výroční konference.

Nesmíme zapomenout ani na ostatní přihlášené řečníky a postery: Zýka V.: Vývoj, současný stav a hodnocení míry fragmentace krajiny v Česku, Dostál I.: Projekt TRIPASS – o testování odpuzovačů živočichů podél komunikací a o hodnocení funkčnosti ekoduktů v ČR, Cudlín O.: Ucelený přístup k výběru přírodě blízkých opatření (NBS) za účelem zvýšení odolnosti krajiny, Skokanová: Vývoj krajiny v česko-rakouském pohraničí, Havlíček M.: Možnosti obnovy krajiny v oblasti zaniklého Kobylského jezera a Čejčského jezera, Halada L.: Hodnotenie prírodného kapitálu Slovenska, Izakovičová Z.: Zmena vidieckej krajiny Slovenska, Brunnerová D.: Historický vývoj rozptýlené zeleně v zemědělské krajině jižní Moravy, Grill S.: Současné nástroje pro predikční prostorové modelování vývoje landcover/landuse, Janík T.: CHKO a jejich okolí: kontrast ve využití krajiny, Pauditšová E.: Trendy územných systémov ekologickej stability v plánovaní krajiny na Slovensku po druhej dekáde 21. storočia, Škurlová: Vplyv vybraných pôdných faktorov na vegetačné krajinné prvky, Lieskovský J.: Vývoj poľnohospodárskej krajiny pod vplyvom spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027,

Hronček P.: Historické vodné nádrže pôvodne využívané na splavovanie dreva v pohoriach Západných Karpát, (Slovensko), Vojta J.: Mapy potenciálnych náhradných vegetácií jako nástroj obnovy krajiny a biodiverzity.

Zajímavé prezentace se také odehrávaly v poster sekci, jak můžete dohledat ve [sborníku této konference](#).

Asi nejdůležitějším poznatkem z této konference je na jedné straně snaha o zpřesňování pozorovacích a měřících metod z hlediska přírodních a antropogenních prvků krajiny a na druhé straně snaha, jak tyto poznatky přenést do veřejnosti a následných politických a plánovacích rozhodnutí. Krajina je místem, kde se setkávají a střetávají a bojují a někdy i kooperují věda, společnost a ideje o udržitelnosti a ideje o neomezeném ovládnutí a konzumaci a komodifikaci krajiny. Bohaté diskuse ukázaly, že tolerance a pochopení složitosti vývoje a směřování autonomního systému krajiny je možná. Alespoň v akademickém prostředí nové auly Jihočeské univerzity, kde byla naše výroční konference IALE-CZ jednou z prvních a hned velkých a zdařilých akcí. Sešlo se nás celkem více jak 70, z toho asi polovina využila ještě

posezení v útulné hospůdce U Cara, která byla rezervována jen pro nás.

Druhý den se konala exkurze do Říмова, poutního místa, plného legend a umění a duchovních symbolů vtělených do malebné jihočeské krajiny. „V okolí Říмова se nachází unikátní soubor samostatných kaplí, výklenkových kaplí a sousoší vyzdobených dřevěnými či štukovými sochami, obrazy malovanými na dřevě a nástěnnými malbami. Soubor vznikl volně v krajině kolem Říмова postupně od r. 1658 do 1. čtvrtiny 18. století. Jde o ojedinělou ukázkou barokní architektury vázané na poutní tradici a s mimořádným citem zakomponované do otevřené krajiny. Svým uspořádáním představuje Římov bezesporu evropský unikát, založený na dokonalém propojení architektury, krajiny a duchovního rozměru“. Tolik nám říkají různí průvodci po této krajině.

Naše exkurze s bezmála třiceti účastníky se však nesla v poněkud jiném duchu – snažil jsem se ukázat, jak původní ideu přiblížení příběhu Kristova života a Lorety českokrumlovského jezuitského lékárníka Jana Gurreho zpracoval kapucínský páter Alex cestující dvakrát do Svaté země, pečlivě vyměřující vzdálenosti mezi zastaveními Krista v Jeruzalémě cestou na Golgotu. A zde přichází ke slovu právě krajina se svojí morfologií, řekou Malší a nejnižšími a nejvyššími body na poutní cestě, úzkostí sevřeného údolí a volností přijatého osudu. Omlouvám se tímto tradičním průvodcům, ale pro mne zde příběh geniálně splývá s krajinou, a je to

její synergický efekt, který činí toto místo tolik naplněným duchovním obsahem, aniž bychom nutně vyznávali katolickou víru. Ostatně již keltské osídlení z 2 století př. n. l. využívalo polohu na ostrohu řeky.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem organizátorům konference a také děkanům a proděkanům obou pořádajících fakult za jejich aktivní podporu. Doufáme, že jsme na úrovni navázali na řadu výročních konferencí IALE – CZ a účastníkům se na jihu Čech líbila nejen krajina, ale i lidé se kterými se na konferenci setkali.

Míla Lapka

Ohlédnutí za Venkovskou krajinou

23.-24. 4. | Čejkovice

Konference Venkovská krajina, která se v posledních letech koná každé dva roky, letos oslavila dvacetileté výročí. Abychom začali objevovat jiný venkov než jen bělokarpatký Hostětín, rozhodli jsme se ji letos přesunout do vinařské krajiny Čejkovic, které se poslední dobou stále častěji zařazují do tzv. Moravského Toskánska. Volba na Čejkovice padla také i díky tamnímu rodáku M. Havlíčkovi, který se společně s T. Slachem a P. Maděrou ujal organizace této dvoudenní akce. První den konference byl zaplněn intenzivním poslechem odborných přednášek a byl po zásluze zakončen příjemným posezením ve sklepě místního vinaře. Druhý den byl věnován průzkumu zdejší krajiny. Konference se ve dvou dnech zúčastnilo přibližně 55 účastníků z České republiky a ze Slovenska.

Dvacet dva příspěvků, které ve čtvrtek zazněly, bylo rozděleno do pěti tematických bloků od různých typů venkovské krajiny (vinohradnická, sadařská, rybníční, zaniklých sídel, archetypy) a jejich změn (chráněná i nechráněná, zarůstání, fragmentace), přes adaptační opatření a postoje veřejnosti k nim, po praktické příklady obnovy krajiny (pomocí zatravněných

pásů, pastvy, výsadby stromů či včelaření) a provázanost s biodiverzitou (záchrana lýkonce vonného, o starobylosti výmladkových polykormonů, evidenci lesních porostů, historických parcích či hodnocení vegetace a flóry v oblasti plánované vodní nádrže). Všechny příspěvky vyvolaly čilou diskuzi, která probíhala nejen v pauzách mezi jednotlivými bloky, ale pokračovala i při večerním posezení u čejkovického vína. Vzhledem ke značnému zájmu se část příspěvků musela odehrát formou posterové sekce, v níž tak bylo vyvěšeno kolem deseti posterů. Prezentace budou dostupné na [webu IALE-CZ](#), některé příspěvky budou i více rozvedené ve sborníku z konference.

Druhý den v pátek jsme se vydali na exkurzi do rozmanité krajiny okolí Čejkovic. Ještě předtím však někteří podnikli výpravu do blízkého Sonnentoru - úspěšné česko-rakouské firmy na výrobu čajů a koření, kde jsme se na krátké exkurzi seznámili s historií firmy, sortimentem, který v Čejkovicích vyrábějí, a prošli si samotné výrobní prostory. Posléze jsme se vydali šestikilometrovou vycházkou do Čejče. Cestou jsme mohli vidět tradiční vinohradnickou krajinu, o které vyprávěl předchozí den M. Havlíček, seznámili jsme se s vzácnou vegetací stepních trávníků Čejkovických Špidláků a obhlédli oblast zaniklého Čejčského jezera - zde jsme prozkoumali odvodňovací kanál, díky kterému zůstává jezero stále odvodněné, ale i krajinotvorná opatření, která alespoň částečně vrací vodu do zdejší krajiny.

Velké poděkování patří všem organizátorům konference! A těšíme se za dva roky na viděnou!

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Tomáš Slach

Připravuje se další ročník ceny Vladimíra Krajiny

Vyzýváme všechny autory publikací z krajiné ekologie, kteří ještě nedosáhli 35 let věku, aby se hlásili o cenu Vladimíra Krajiny. Přihlásit se můžete sami, případně přihlašujte své kolegy, doktorandy, studenty. S udělením ceny je spojeno finanční ohodnocení, stejně jako možnost prezentovat svoji práci v rámci vědecké komunity.

Nominace na cenu V. Krajiny budou přijímány **od 1. července do 1. září 2026 (včetně)**.

Své návrhy posílejte M. Šantrůčkové (marketa.santruckova@vuk.gov.cz) a T. Janíkovi (tomas.janik@vuk.gov.cz).

Podmínky soutěže

Cena se uděluje za publikaci (článek zveřejněný v recenzovaném časopise, monografii, kapitolu v recenzované monografii), kde je nominant (člen IALE-CZ) **jediným autorem** nebo **prvním autorem** v případě spoluautorství. Nominantem je **autor do 35 let věku**, kterého dosáhl k datu prvního zveřejnění publikace (jak je uvedeno na webu časopisu v *online first*, pokud tuto formu dotyčný časopis aplikuje). Autor se do soutěže přihlásí buď sám nebo může být nominován kterýmkoli jiným členem (členy) IALE-CZ. Nominovat lze i nečleny IALE-CZ, pokud zároveň s přihláškou do soutěže podají i přihlášku do IALE-CZ.

Cena se uděluje vždy zpětně za publikační výstup z období 1. 1. 2025 do 30. 6. 2026. Tím se připouští půlroční překryv po sobě jdoucích oceňovaných ročníků, avšak s tím, že každá publikace může být nominována do soutěže jen jednou.

Současně s PDF publikace (v podobě, v jaké byla zveřejněna) je třeba dodat: (i) stručné zdůvodnění, v čem spočívá nadstandardní kvalita práce; (ii) autorský podíl autora (pokud není jediným autorem); (iii) stručný odborný životopis.

O udělení ceny rozhoduje odborná komise složená z členů výboru IALE-CZ a českých zástupců redakční rady spolkového časopisu *Journal of Landscape Ecology*, případně s ad hoc rozšířením o další odborníky, pokud tak vedení společnosti rozhodne. Komise má také právo v konkrétním roce cenu neudělit. Laureát poctěný udělením ceny za poslední hodnocené období přednese příspěvek k oceněnému tématu publikace na výroční konferenci, kde mu je cena předána.

Česká společnost pro krajinou ekologii uděluje Cenu Vladimíra Krajiny za vynikající publikaci v krajiné ekologii autorovi (autorům) ve věku do 35 let od roku 2017. Finanční **ocenění s cenou spojené obnáší 10 000 Kč**. Ocenění se předává při slavnostním vyhlášení na následné výroční konferenci IALE-CZ.

Markéta Šantrůčková a Tomáš Janík

Informace o končících projektech zaměřených na hodnocení krajiny, adaptační a mitigační opatření

V současné době končí tři výzkumné projekty, zabývající se degradací krajiny a návrhy opatření na zlepšení současného stavu, na kterých se podílelo více vědeckých týmů. Dva projekty se zabývají pouze částí území České republiky (ČR), třetí projekt řeší celé území ČR.

Projekt Margistar

Oddělení analýz ekosystémových funkcí krajiny v rámci Ústavu výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i. (ÚVGZ) je hlavním řešitelem projektu Inter-COST MŠMT LUC23169 se zkráceným názvem „**Margistar**“ – **Vědecky podložená podkladová data pro revitalizaci marginalizovaných horských oblastí v ČR**, probíhající od 1. 9. 2023 do 30. 8. 2026. Hlavním cílem projektu je ve spolupráci se zainteresovanými subjekty navrhnout a ověřit metodiku stanovení zranitelnosti krajiny a její odolnost vůči klimatické změně a navrhování opatření pro zachování či podporu udržitelného využívání přírodních zdrojů. V rámci projektu byla vybrána tři zájmová území: Novohradské hory, Jizerské hory a východní Krušné hory. Hlavním výstupem bude interaktivní aplikace, kterou budou moci všichni zájemci bezplatně využívat. Více informací lze nalézt na [webových stránkách Funkční krajina](#).

Projekt JIZKES

Druhý projekt s akronymem „**JIZKES**“ – **Jednotná identifikace zranitelnosti krajiny a metodologie návrhu adaptačních opatření se zvláštním zřetelem na ekosystémové funkce** je projekt Interreg SK-CZ (NFP403201DPH4), řešený ve třech krajích na Moravě (Jihomoravský, Zlínský, Moravskoslezský) a ve třech krajích na Slovensku (Trnavský, Trenčinský, Žilinský). Projekt probíhá od 1. 6. 2024 a končí 31. 5. 2026. Hlavním řešitelem je Katedra geoinformatiky na Palackého Univerzitě v Olomouci, dalšími partnerem je opět Oddělení analýz ekosystémových funkcí krajiny ÚVGZ; slovenským partnerem je Univerzita Konštantína Filozofa v Nitře. Hlavním cílem projektu je vytvořit společný mapový portál, určený k hodnocení zranitelnosti krajiny vůči dopadům klimatické změny a obsahující metodický postup pro návrh různých adaptačních opatření, vycházející z připravených analýz zranitelnosti krajiny a souběžného posouzení míry plnění vybraných ekosystémových funkcí a služeb. Podrobnější informace jsou k dispozici na [webových stránkách projektu JIZKES](#).

Projekt RegAdapt

Posledním projektem, řešícím území celé ČR, byl projekt agentury TAČR s akronymem projektu **RegAdapt – Mapování regionálního rozdělení České republiky** z pohledu naléhavosti provedení adaptačních opatření na změnu klimatu. Projekt probíhal od 1. 4. 2024 do 31. 3. 2026. Hlavním řešitelem byla opět Univerzita Palackého v Olomouci, dalšími partnery byly firmy ASITIS, s.r.o., World from Space, s.r.o. a opět Oddělení analýz

ekosystémových funkcí krajiny ÚVGZ. Hlavním cílem projektu bylo vytvořit regionalizaci území v podobě regionální typologie území celé České republiky z pohledu zranitelnosti krajiny a naléhavosti provedení adaptačních opatření v krajině. Regionální typologie území má podobu digitální mapy a popisné databáze pro celé území ČR jsou v detailu administrativních hranic obcí. Detailnější informace jsou na [webových stránkách RegAdapt](#).

Všechny uvedené projekty navazují na dlouhodobý výzkum Oddělení analýz ekosystémových funkcí krajiny ÚVGZ s Katedrou geoinformatiky UPOL. Spolupráce se zaměřuje hlavně na hodnocení plnění ekosystémových funkcí a poskytování ekosystémových služeb pro zjišťování stavu a zranitelnosti krajiny a návrhy postupu pro výběr vhodných opatření pro zlepšení stavu biotopů a ekosystémů. Informace o našich společných aktivitách jsou dostupné na [webových stránkách Funkční krajina](#).

Ondřej Cudlín, Pavel Cudlín, Jiří Jakubínský, Vilém Pechanec

20. Medzinárodné sympóziu krajinnej ekológie

8.–10. 6. 2027 | Stará Lesná, Slovensko

Pozorujeme, že pojmy „krajina“ a „krajinná ekológia“ sa v poslednom období vytrácajú - menej často sa používajú v knihách, vedeckej literatúre a výsledkoch projektov Horizont Európa. Na Slovensku pojem „krajina“ mizne aj z legislatívy. To vyvoláva viacero otázok o potrebe krajinej ekológie a jej súčasnej úlohe pri riešení komplexných environmentálnych výziev našej doby. Preto bude hlavnou témou sympózia otázka:

Prečo potrebujeme krajinu a krajinnú ekológiu?

Okrem tejto hlavnej témy bude sympóziu aj príležitosťou na prezentáciu a prediskutovanie ďalších aktuálnych tém ako napríklad:

- úlohy krajinej ekológie pri obnove ekosystémov a krajiny a ich adaptácie na globálne zmeny;
- posttransformačné krajiny a ich vývoj, najmä v strednej a východnej Európe;
- aplikácia nových nástrojov a modelov v krajinej ekológii;
- vzdelávanie, zapojenie verejnosti a občianskej vedy pre krajinu;
- prienik krajiny s umením a remeslami.

Pozývame vedcov, odborníkov zo všetkých disciplín súvisiacich s krajinou, študentov, odborníkov z riadiacich orgánov i praxe a ďalších záujemcov, aby sa pripojili k skúmaniu a diskusií o týchto dôležitých otázkach počas na sympózia. Sympóziu v roku 2027 bude znamenať dva významné míľniky: bude to 20. ročník sympózia a pripomenieme si 60 rokov od prvého sympózia, konaného v roku 1967. Tešíme sa aj na spoločné oslavy týchto výročí.

Organizátori: Ústav krajinej ekológie SAV, Slovenská ekologická spoločnosť (SEKOS), Česká spoločnosť pro krajinou ekologii (IALE-CZ), Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.

Viac informácií na [webovej stránke konferencie](#).

Luboš Halada

6/2026

14.–19. 6. World Biodiversity Forum. Davos, Švýcarsko.

7/2026

7.–9. 7. 2026 Landscape Ecology UK Conference: Nature Recovery for Landscape Resilience. University of Manchester, UK.

8/2026

24.–28. 8. 2026 15th European Conference on Ecological Restoration. Brest, Francie.

9/2026

7.–10. 9. 2026 26. kongres České geografické společnosti a 19. kongres Slovenské geografické společnosti. Košice, Slovensko.

7.–11. 9. 2026 European Vegetation Survey - 34th conference of EVS. Clermont-Ferrand, Francie.

9.–11. 9. 2026 10. konference ČSPE. ČZU, Praha.

9.–13. 9. 2026 European Conference for the Study of the Rural Landscape - PECSRL. Gent, Belgie.

21.–23. 9. 2026 Geocological Issues: Changing climate in the Krkonoše/Karkonosze Mountains. Špindlerův Mlýn.

21.–25. 9. 2026 IENE 2026 International Conference. Bristol, UK.

23.–25. 9. 2026 Monitoring přírody bez hranic - konference k 35. výročí vyhlášení NP Podyjí. Hnanice.

6/2027

8.–10. 6. 2027 20th International Symposium On Landscape Ecology. Stará Lesná, Slovensko.

11/2027

8.–12. 11. 2027 IALE World Congress. Valparaíso a Viña del Mar, Chile.

Aktuální seznam nadcházejících akcí naleznete v [kalendáři na webu IALE-CZ](#).